

CASES
DECIDED BY
THE SUPREME COURT OF CYPRUS
ON APPEAL
AND
IN ITS ORIGINAL JURISDICTION

Cyprus Law Reports

Volume 2 (Criminal)

9 Ιανουαρίου, 1989

(ΜΑΛΛΑΧΤΟΣ, ΠΙΚΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στοί)

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ,

Εφεσείων,

v.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5071).

5 Αμελής οδήγηση — Τι είναι αμέλεια — Προς ποίον οφείλεται το καθήκον φροντίδας — Το κριτήριο είναι αντικειμενικό, δηλαδή ο μέσος προσεκτικός οδηγός — Διασταύρωση νύκτα αυτοκινητόδρομου τετραπλής κατευθύνσεως από την διαχωριστική λωρίδα από σημείον δεξιά της κατευθύνσεως του εφεσείοντος προς λεωφορείον σταθμευμένον στον βραχίονα του δρόμου στην άλλη πλευρά — Εύρημα ότι δεν μπορούσε να εξακριβωθεί ορατότητα εφεσείοντα — Εύρημα ότι εν όψει παρουσίας λεωφορείου ο εφεσείων ελάττωσε την ταχύτητά του

από 55 σε 50 μίλια την ώρα, ενώ το επιτρεπόμενο όριο ήταν 60 μίλια — Σύγκρουση με πεζό — Η παρουσία λεωφορείου δεν δικαιολογεί συμπέρασμα ότι η παρουσία του πεζού μπορούσε να προβλεφθεί — Ακύρωση καταδίκης.

Τα γεγονότα της υποθέσεως αυτής σκιαγραφούνται ικανοποιητικά στην πιο πάνω περιληπτική σημείωση. 5

Η έφεση γίνεται δεκτή.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

- Donoghue v. Stevenson* [1932] A.C. 562;
- Vakanas v. Thoma and Another* (1982) 1 C.L.R. 530; 10
- Adamis and Another v. Heracleous* (1982) 1 C.L.R. 746;
- Polycarpou and Another v. Adamou* (1988) 1 C.L.R. 727;
- Trifanides v. Police* (1968) 2 C.L.R. 140;
- Charalambous v. Police* (1982) 2 C.L.R. 134;
- Neophytou v. Police* (1983) 2 C.L.R. 136. 15

Έφεση.

Έφεση εναντίον καταδίκης από τον Σωκράτη Σωκράτους, που βρέθηκε ένοχος στις 14 Νοεμβρίου, 1988 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στη Ποινική Υπόθεση με αρ. 13947/87 για αμελές οδήγημα κατά παράβαση των άρθρων 8 και 19 του Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, 1972 (86/72) και καταδικάστηκε από τον προσωρινό Ε.Δ. Παρπαρίνο, σε £75.- πρόστιμο και σε στέρηση άδειας οδηγού για τρεις μήνες. 20

Θ. Ιωαννίδης, Π. Λιθέρας και Κ. Λοή (Κα), για τον εφεσεύοντα. 25

Α. Μ. Αγγελίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας για την εφεσίβλητη.

ΜΑΛΑΧΤΟΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα εκδώσει ο αδελφός Δικαστής κ. Πίκης. 30

ΠΙΚΗΣ Δ.: Ο Σωκράτης Σωκράτους εφεσιβάλλει την καταδίκη του από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για αμελές οδήγημα κατά παράβαση των προνοιών των άρθρων 8 και 19 του Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και

Τροχαίας Κινήσεως Νόμου (86/72) για τον λόγο ότι τα ευρήματα του Δικαστηρίου, όπως παρατίθενται στην απόφαση δε δικαιολογούν το συμπέρασμα της αμέλειας στο οποίο έχει καταλήξει το Δικαστήριο.

- 5 Την αμέλεια του κατηγορουμένου συνθέτει, σύμφωνα με την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, η παράλειψη του εφεσείοντα να λάβει πρόσθετα μέτρα για αποτροπή της συγκρούσεως με τον παραπονούμενο. Κατά το χρένο που επεσυνέβη το ατύχημα ο εφεσείοντας οδηγούσε το
- 10 αυτοκίνητό του κατά μήκος της υπεραστικής οδού Λευκωσίας-Λεμεσού και ο παραπονούμενος διεσταύρωνε πεζός τον ίδιο δρόμο από τα δεξιά προς τα αριστερά, προφανώς για να συνενωθεί με τη γυναίκα του η οποία, όπως και ο ίδιος, ήσαν επιβάτες λεωφορείου που ήταν σταθμευμένο
- 15 στο βραχίονα του δρόμου (hard shoulder).

Η υπεραστική οδός Λευκωσίας - Λεμεσού είναι τετραπλής κατευθύνσεως με δυο λωρίδες για τη χρήση των αυτοκινήτιστών σε κάθε πλευρά. Το δυστύχημα έγινε μετά τη δύση του ήλιου. Ούτε υπήρχε άλλος φωτισμός εκτός από τα

20 φώτα των διερχομένων οχημάτων.

Παρά το εύρημα του Δικαστηρίου ότι δε μπορούσε να καταλήξει σε οριστικά συμπεράσματα για την ορατότητα που είχε ο οδηγός και ιδιαίτερα, την ευχέρεια να προσέξει την παρουσία του παραπονουμένου στο δρόμο πριν από

25 το ατύχημα, κατέληξε σε καταδικαστική ετυμηγορία. Λόγο για την καταδίκη απετέλεσε η παρουσία των σταθμευμένων λεωφορείων στο βραχίονα του δρόμου σε συνάρτηση με τα προφυλακτικά μέτρα, που πήρε ο οδηγός για την αποφυγή πιθανών κινδύνων. Το μόνο προληπτικό μέτρο, όπως είναι

30 παραδεκτό, που πήρε ο εφεσείοντας, ενόψει της παρουσίας των σταθμευμένων οχημάτων στα αριστερά έξω από τη λωρίδα πλεύσεως, ήταν να ελαττώσει την ταχύτητα του από 55 σε 50 μίλια την ώρα. Το επιτρεπτό όριο ταχύτητας στην υπεραστική οδό είναι 100 χλμ. την ώρα που αντιστοι-

35 χεί με 60 περίπου μίλια την ώρα.

Είναι πρόδηλο ότι ο Δικαστής έχει συσχετίσει την αμέλεια με αόριστο καθήκο του οδηγού προς τους επιβάτες του λεωφορείου, και όχι με τα συγκεκριμένα καθήκοντα και την παράλειψη, αν σημειώθηκε, εκπληρώσεώς τους προς το

40 θύμα του ατυχήματος, τον παραπονούμενο.

Η παρουσία σταθμευμένων οχημάτων στο βραχίονα του δρόμου δε δικαιολογούσε κατά λογική πρόβλεψη την εκδήλωση συμπεριφοράς ανάλογης με εκείνη του παραπονούμενου, δηλαδή το ενδεχόμενο επιβάτης του λεωφορείου να διασχίσει το δρόμο και μάλιστα από αντίθετη κατεύθυνση από εκείνη που ήταν σταθμευμένα τα λεωφορεία. Η πράξη του παραπονούμενου ήταν πράξη άκρας αδιαφορίας για την ασφάλειά του. Η παρουσία του στο δρόμο δε μπορούσε λογικά να προβλεφθεί ή να αναμένεται. Μόνο στην περίπτωση που ο οδηγός αντιλαμβανόταν την παρουσία του στο δρόμο και παρέλειπε να λάβει αποτρεπτικά μέτρα λογικά αναγκαία για αντιμετώπιση του απρόβλεπτου συμβάντος θα μπορούσε να αποδοθεί ποινική ευθύνη σ' αυτόν.

Η αμέλεια σύγκειται στην παράλειψη εκπληρώσεως του καθήκοντος μέριμνας και φροντίδας για την ασφάλεια άλλων προσώπων που χρησιμοποιούν το δρόμο. Το καθήκο φροντίδας και μέριμνας (*duty of care*) οφείλεται σε κάθε πρόσωπο που κατά λογική πρόβλεψη μπορεί να επηρεασθεί από τις πράξεις του οδηγού τον γείτονα, όπως επιγραμματικά αναφέρεται στην απόφαση του Λόρδου Atkin στην υπόθεση *Donoghue v. Stevenson* [1932] A.C. 562. Τα συστατικά στοιχεία της αμέλειας είναι τα ίδια στο αστικό* και ποινικό δίκαιο** ό,τι διαφέρει είναι το βάρος της αποδείξεως.

Το απρόσωπα προσδιοριζόμενο καθήκο προς κάθε ένα που είναι λογικά δυνατό να επηρεασθεί από τις πράξεις του οδηγού, συγκεκριμενοποιείται στα πλαίσια των γεγονότων της υποθέσεως για να αποφασισθεί -

(α) η φύση του καθήκοντος και

(β) όπου διαπιστώνεται η ύπαρξη του κατά πόσο ο οδηγός το έχει εκπληρώσει.

Το κριτήριο για τη διαπίστωση αμέλειας είναι αντικειμενικό, και μέτρο ο προσεκτικός και όχι ο τέλειος οδηγός. Τέλος,

* (βλ. μεταξύ άλλων, *ΒΑΚΑΝΑΣ v. ΘΩΜΑ & ΑΛΛΟΥ* (1982) 1 Α.Α.Δ. 530. *ΑΔΑΜΗΣ & ΑΛΛΟΣ v. ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ* (1982) 1 Α.Α.Δ. 746. *ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ & ΑΛΛΟΣ v. ΑΔΑΜΟΥ* (1988) 1 Α.Α.Δ. 727,

** (βλ. μεταξύ άλλων, *ΤΡΙΦΤΑΡΙΔΗΣ v. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ* (1968) 2 Α.Α.Δ., 140. *ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ v. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ* (1982) 2 Α.Α.Δ. 134. *ΝΕΩΦΥΤΟΥ v. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ* (1983) 2 Α.Α.Δ. 136)

η πρόβλεψη συναρτάται με τις κοινές εμπειρίες και τη λογική συνέπεια.

- 5 Το συμπέρασμα του Δικαστηρίου ότι ο οδηγός ήταν αμελής δεν συνδέεται με παράλειψη εκπληρώσεως οποιουδήποτε καθήκοντος προς τον παραπονούμενο. Ούτε ήταν δυνατό να τεκμηριωθεί τέτοιο συμπέρασμα ενόψει του ευρήματος του Δικαστηρίου ότι ο οδηγός δεν είχε την ευχέρεια να προσέξει την ύπαρξη του παραπονούμενου στο δρόμο.
- 10 Η έφεση γίνεται δεκτή. Η καταδίκη ακυρώνεται όπως και η διαταγή για την πληρωμή των εξόδων της δίκης.

Η Έφεση γίνεται δεκτή.